

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun.Chișinău, str.Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

21.05.2020

Dosar № 4r-895/20

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun.Chișinău, str.Al. Lăpușneanu 28

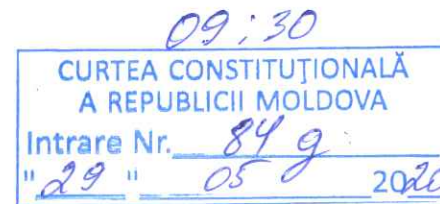
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău vă expediază cererea privind excepția de neconstituționalitate înaintată de către contravenientul Gamarț Tudor.

*Anexe: Cererea de neconstituționalitate;
Copia deciziei din data de 15.05.2020;
Copia încheierii din data de 15.05.2020.*

Judecător Mihail Diaconu

Grefier

Anton Maxim

SESIZARE
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

privind excepția de neconstituționalitate
conform art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția RM

I-Autorul sesizării

Gamarț Tudor

II-Obiectul sesizării

La data de 12 martie 2020 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.52 (în vigoare din 14 martie 2020), prin care în Codul contravențional a fost introdus un articol nou și anume art. 76¹ Cod Contravențional.

Conform alin.(1) art. 76¹ Cod contravențional, citez: *"Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, dacă aceasta a pus în pericol sănătatea publică, se sancționează cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice"*.

Ulterior, la 17 martie 2020, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr.55 prin care în art.1 al acestia a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru perioada 17 martie 2020-15 mai 2020, iar în art.2 a Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova se menționează că, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru situații Excepționale a RM va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri:

- 1) instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară;
- 2) instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării;
- 3) introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepidemice obligatorii;
- 4) stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile;
- 5) interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă;
- 6) dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate;
- 7) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind:
 - a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației;
 - b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale;
 - c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații;
- 8) modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice;
- 9) interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă;
- 10) chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii;
- 11) efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență;
- 12) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Consider că art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct. 22-40 din Dispoziția nr.4 din 24 martie 2020 contravin art. 1 alin.(2), art.4 alin.(2) art. 20 și 26 din Constituția RM, precum și art. 6 CEDO.

Gradul de severitate a sancțiunii prevăzute de art.76¹ Cod Contravențional în mărime de 22500 lei ne permite să concluzionăm că **norma respectivă este de natură penală**, în sensul CEDO.

În consență solicit verificarea constituționalității art 76¹ Cod Contravențional: *"Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, dacă aceasta a pus în pericol sănătatea publică, se sancționează cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice"*, precum și pct. 22-40 din Dispoziția nr.4 din 24 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova menționate mai jos:

22. Pe durata stării de urgență cauzele contravenționale în care urgența se justifică prin scopul instituirii stării de urgență la nivel național și care vizează încălcarea dispozițiilor Comisiei pentru situații excepționale a Republicii Moldova, termenul de contestare a deciziei agentului constatatator este de 48 ore de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.4471 alin.(8) din Codul contravențional.

23. Persoana nu poate fi repusă în termen, cazul omiterii termenului prevăzut la punctul 22.

24. Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia; agentului constatatator și peste termen, dar nu mai târziu de 24 ore de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percheșterii despăgubirii materiale.

25. Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune, inclusiv prin intermediul poștei electronice, la autoritatea din care face parte agentul constatatator, care a examinat cauza, conform competenței teritoriale. În cel mult 24 ore de la data depunerii, agentul constatatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

26. Contestația depusă nu suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatatator.

27. Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator pot fi contestate cu recurs, în termen de 24 ore din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale.

28. Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator pot fi contestate în baza următoarelor temeuri:

28.1. contravenientul a fost sancționat pentru o faptă care nu vizează încălcarea dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

28.2. s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărții a doua.

29. în termen de 24 de ore de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz:

29.1. dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție;

29.2. fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

30. Cauza contravențională se judecă în termen de 48 de ore de la data intrării dosarului în instanță.

31. Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu 24 de ore.

32. În cel mult 24 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești, copia ei se remite părților, care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, inclusiv prin poșta electronică, și, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

33. Soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară ținându-se cont de prevederile punctul 22-32 din prezenta Dispoziție.

34. Hotărârile judecătorești contravenționale, emise în condițiile punctului 22 pot fi atacate cu recurs, care poate fi depus și prin poșta electronică, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:

34.1 . contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de Codul Contravențional și de Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

34.2. s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului;

34.3. contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o noua lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

34.4. faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

34.5. a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului.

35. Recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 24 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data comunicării hotărârii judecătorești, dar nu mai târziu de 48 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

36. Recursul primit, împreună cu dosarul contravențional, se expediază, în cel mult 12 ore de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanței de recurs.

37. Recursul declarat cu omiterea termenului, nu poate fi repus în termen.

38. Recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale nu suspendă executarea ei.

39. După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:

39.1. respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: a) este tardiv; b) este inadmisibil; c) este nefondat;

39.2. admite recursul, casînd hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441 din Codul

contravențional; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

40. Prevederile Codului contravențional se aplică în măsura în care nu contravin prezentei Dispoziții.

45. Nerespectarea prevederilor/măsurilor stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, constituie pericol pentru sănătatea publică și va servi temei de tragere la răspundere contravențională și/sau penală a persoanelor vinovate.

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, emisă în temeiul art.22 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în pct.22-40 au fost instituite reguli noi de examinare a unor cauze contravenționale, prin derogare de la prevederile Codului contravențional.

Astfel, potrivit pct.22 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.202, pe durata stării de urgență cauzele contravenționale în care urgență se justifică prin scopul instituirii stării de urgență la nivel național și care vizează încălcarea Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 48 ore de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8) din Codul contravențional.

La fel, prin prevederile celorlalte puncte (23-40) din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, au fost instituite excepții de la procedura de judecare a cauzelor contravenționale prevăzute de Codul Contravențional.

În conformitate cu pct.40 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, *"prevederile Codului contravențional se aplică în măsura în care nu contravin prezentei Dispoziții"*.

Suplimentar, pct.45 a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020 se menționează că, citez: *"Nerespectarea prevederilor/măsurilor stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, constituie pericol pentru sănătatea publică și va servi temei de tragere la răspundere contravențională și/sau penală a persoanelor vinovate"*.

Altfel spus, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și-a arogat atribuții de legiferare, care-i sunt improprii, instituind norme noi în domeniul procedurii contravenționale prevăzută de Codul contravențional (lege organică).

Potrivit art.115 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, *"organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică"*.

Astfel, în conformitate cu art. 60 alin.(2) din Legea nr.212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, *"pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, procedura în cauzele penale și cele privind contravențiile administrative se îndeplinește în același mod în care se îndeplinea pînă la declararea stării de urgență, de asediu sau de război, ținînd cont de particularitățile stabilite de prezenta lege"* iar, în conformitate cu art. 66 alin.(2) din aceeaș lege, *"modul și temeiurile tragerii la răspundere civilă, penală sau*

contravențională sînt reglementate de legislația în vigoare, dacă prezenta lege nu stabilește altfel”.

Potrivit art. 4 alin.(1) din Legea nr.212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, ” *în perioada stării de urgență, de asediu sau de război, legile și alte acte normative adoptate pînă la instituirea stării respective acționează în măsura în care nu contravin prezentei legi”.*

Respectiv cauzele contravenționale urmează a fi soluționate în conformitate cu Codul Contravențional, ținând cont de particularitățile prevăzute de art.64 și art. 65 din Legea nr.212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

În conformitatea cu art.1 alin.(1), (3) din Codul Contravențional, ***”prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale, dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod”.***

Aplicarea altor acte normative, care derogă de la principiile Codului Contravențional și care nu reprezintă particularități stabilite în Legea nr.212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, este inadmisibilă.

III –Circumstanțele litigiului examinat de către instanța de judecată.

Pe 21.04.2002 prin scrisoarea cu nr.34/17-11526 din 23.03.2020 am primit procesul-verbal nr. MAI 04810857 din 18.03.2020 cu privire la contravenție și decizia de sancționare a agentului constatat al INP al IGP, Guzun Vitalie, în baza art. 76¹ alin.(1) Cod Contravențional din 18.03.2020, în privința mea.

În procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI 04810857 din 18.03.2020 agentul constatat indică că, ” *conducătorul auto în regim ”Taxi” automobilul de model Dacia Logan numărul de înmatriculare MLN 654 transportă călători nerespectînd măsurile de profilaxie și prevenire, astfel, pune în pericol sănătatea publică”.*

Agentul constatat a decis aplicarea sancțiunii contravenționale în mărime de 450 u.c., 22500 lei.

Gradul de severitate a sancțiunii prevăzute de art.76¹ Cod Contravențional în mărime de 22500 lei ne permite să concluzionăm că **norma respectivă este de natură penală**, în sensul CEDO.

Cu atât mai mult că, în cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei sau a insuficienței bunurilor, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii cu sancțiunea arestului.

Astfel, prin Dispoziția nr.4 din 24.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020 îmi este încălcat dreptul meu de a contesta procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI 04810857

din 18.03.2020 în termen de 15 zile, în conformitate cu art. 448 alin.(1) Cod Contravențional.

Dispoziția nr.4 din 24.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova aduce atingere esenței dreptului de acces liber la justiție, garantat de prevederile art. 120 din Constituție și dreptului la un proces echitabil ocrotit de art.6 CEDO.

Am luat cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție din 18.03.2020 prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei” la data de 21.04.2020.

În perioada 20.04.2020-04.05.2020 m-am aflat la tratament ambulatoriu.

Pe 05 mai 2020 am contestat procesul verbal și decizia de sancționare.

Consider că art. 76¹ Cod Contravențional, precum Dispoziția nr.4 din 24 martie 2020 contravin art. 1 alin.(2), art.4 alin.(2) art. 20 și 26 din Constituția RM, precum și art. 6 CEDO.

IV-Expunerea pretinselor încălcări ale Constituției, precum și argumentarea în sprijinul acestor afirmații.

4.1 Conform art. 20 din Constituția RM ”Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Legiutorul prin art.448 și art.468 din Codul Contravențional a garantat justițiabililor un drept de a contesta decizia agentului constatatator într-un termen de 15 zile, precum și de a ataca hotărârea instanței de judecată în termen de 15 zile.

Prin pct.22 și 35 ale Dispoziției CSE din 24 martie 2020, comisia a limitat dreptul de contestare a deciziei agentului constatatator la 48 ore de la data emiterii acesteia, iar dreptul de a contesta cu recurs hotărârea instanței de judecată a fost limitat la 24 ore.

Respectiv prin răstrângerea dreptului de contestare a deciziei agentului, cât și a hotărârii instanței la termenul de 48 ore, respectiv 24 ore, CSE a restrâns dreptul de acces la justiție, într-atât încât la făcut unul iluzoriu.

Cu atât mai mult cât în perioada în care prin aceleași dispoziții ale CSE a fost instituită stare de carantină, limitarea de deplasare, instruirea unui program special de lucru a instituțiilor statului, iar o bună perioadă de timp bugetarii nu au activat.

4.2 De asemenea accesul la justiție nu poate fi realizat pe deplin în lipsa garantării dreptului la apărare, care constituie o condiție necesară pentru realizarea eficientă a justiției.

Conform art.26 al Constituției RM ”dreptul la apărare este garantat, fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale”.

Limitele dreptului la apărare, precum și garanțiile necesare întru asigurarea acestuia diferă în funcție de natura dreptului protejat.

Astfel, CEDO a decis de nenumărate ori în jurisprudența sa că pentru a determina caracterul penal al unei fapte în sensul convenției, trebuie mai întâi să se știe dacă textul care o definește este cuprins sau nu în sfera dreptului penal

potrivit tehnicii juridice a statului în cauză, apoi trebuie examinată natura infracțiunii comise, natura și gravitatea sancțiunii pe care o riscă persoana în cauză.

Sanctiunea pentru o contravenție administrativă, conform legislației Republicii Moldova, este apreciată cu tragerea la răspundee penală (**§ 35 a Hotărîrii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr.61821/00**) – Curtea notează preeminența acelor care sugerează că acuzațiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deși nici una din ele nu este decisivă, cumulativ este determinată caracterul penal al „acuzațiilor” aduse reclamantului, în sensul art. 6 § 1 al Convenției.

Gradul de severitate a sancțiunii prevăzute de art.76¹ Cod Contravențional în mărime de 22500 lei ne permite să concluzionăm că **norma respectivă este de natură penală**, în sensul CEDO.

Cu atât mai mult că, în cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei sau a insuficienței bunurilor, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii cu sancțiunea arestului.

Respectiv, garanțiile necesare întru asigurarea dreptului la apărare sunt inclusiv cele prevăzute în art.6 § 3 CEDO, precum de timpul și de înlesnirile necesare, pentru pregătirea apărării.

Astfel, dificultățile întâmpinate de apărare atât sub aspectul timpului necesar, pentru pregătirea apărării cât și a înlesnirilor necesare, efectul global al acestor defecte duce la lizarea dreptului la apărare în materie penală.

Prin urmare impunerea limitărilor severe la termenul de contestare a deciziei agentului constatator, a termenului de atac al hotărîrii prin dispoziția CSE nr.4 din 24 martie vine în contradicție nu doar cu prevederile art.20 al Constituției RM și cele prevăzute de art. 26 al Constituției, precum și art.6 § 3 lit.b) și d) CEDO.

4.3 Conform art. 1 alin.(3) din Constituție ” Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”.

Statul de drept semnifică subordonarea statului față de lege, iar acest fapt transpune principiul legalității ca fiind unul din principiile de bază ale statului. Principiul legalității are drept consecință obligativitatea respectării legilor nu doar de către persoanele fizice sau juridice private, ci și de către autoritățile și instituțiile publice.

Conform art.4 alin.(2) al Constituției ” Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Astfel, aderând la o convenție internațională inclusiv CEDO, Republica Moldova urmează să aplice dispozițiile acestei Convenții, chiar dacă legislația internă vine în contradicție cu dispozițiile ei, inclusiv dreptul de acces la justiție, dreptul la apărare.

De asemenea și jurisprudența CEDO are aceeași valoare juridică precum dispozițiile convenționale, ia constituind interpretarea Convenției (HCC nr.31 din 2014 § 16).

La 18 martie 2020 Republica Moldova, în conformitate cu prevederile art.15 din Convenția Europeană pentru Apărarea Dreptului Omului și a Libertăților

Fundamentele a notificat Secretarului General al CoE, privind necesitatea de a deroga de la aplicarea unor prevederi ale Convenției și ale Protocolelor sale adiționale, în particular fiind vorba de art.11 al Convenției (Libertate de întrunire și asociere), art.2 al primului Protocol (dreptul la instruire) și art.2 al Protocolului 4 (libertate de circulație), pentru a combate răspândire COVID 19 și a proteja populația împotriva pandemiei.

Nici în 1997 când a ratificat Convenția și dar în mod special nici la 18 martie 2020 Republica Moldova nu și-a rezervat dreptul de a deroga de la prevederile art.6 CEDO(dreptul la un proces echitabil).

Astfel, prevederile art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct.22-40, 45 a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020 contravin art. 1 alin.(2), art.4 alin.(2) art. 20 și 26 din Constituția RM, precum și art. 6 § 1 și art.6 § 3 lit. b) și d) CEDO.

V- Cerințele autorului sesizării.

Pentru considerentele expuse, solicit, controlul Constituționalității a alin.1 art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct.22-40, 45 a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020.

VI- Date suplimentare la obiectul sesizării.

Potrivit informațiilor de care dispunem, până la momentul semnării prezentei sesizări nu am identificat hotărâri anterioare ale Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

VII-Lista documentelor.

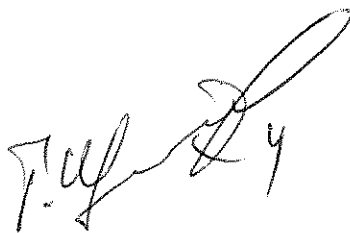
Materialele dosarului contravențional.

VII- Declarația și semnătura.

Declar pe propria răspundere că informațiile din prezenta sesizare sunt exacte.

Chișinău

15 mai 2020

Gamarț Tudor

ÎNCHEIERE

15 mai 2020,

mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componenţa

Preşedintele şedinţei de judecată Negru Maria
Judecătorii

Mihail Diaconu şi Ghenadie Moroşan

Cu participarea:

- contravenientului Gamarţ Tudor

În lipsa:

- agentului constatator Guzun Vitalie

examinând în *şedinţă de judecată publică în limba de stat*, sesizarea înaintată de contravenientul Garmet Tudor privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 76¹ Cod Contravenţional, precum şi pct.22-40, 45 a Dispoziţiei nr.4 din 24 martie 2020, în cauza contravenţională, la recursul declarat de către contravenientul Gamarţ Tudor împotriva hotărârii Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 12 mai 2020, în cauza contravenţională a lui Gamarţ Tudor, în comiterea contravenţiei prevăzute de art.76¹ alin.(1) Cod contravenţional al RM, prin care a fost respinsă cererea lui Gamarţ Tudor de a fi repus în termenul de înaintare al contestaţiei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI04810857, cu respingerea contestaţiei făptuitorului Gamarţ Tudor, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI04810857 prin care Gamarţ Tudor a fost recunoscut vinovat în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 76¹ alin. (1) din Codul contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiunea contravenţională sub formă de amendă în mărime de 450 (*patru sute cinci zeci*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 22500 (*douăzeci şi două de mii cinci sute*) lei, ca fiind depusă tardiv,-

CONSTATĂ:

1. Gamarţ Tudor a fost sancţionat cu amendă în mărime de 450 (*patru sute cinci zeci*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 22500 (*douăzeci şi două de mii cinci sute*) lei, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 76¹ alin. (1) din Codul contravenţional al RM, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI04810857, reţinându-se în sarcina acestuia că, la 18 martie 2020, în jurul orelor 08:56 min., conducătorul auto în regim de "taxi", transporta călători nerespectând măsurile de profilaxie şi prevenire, punând astfel în pericol sănătatea publică.
2. Făptuitorul Gamarţ Tudor, la 05 mai 2020, a depus o contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI04810857 din 18 martie 2020, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi, respectiv,

- a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.
3. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 12 mai 2020, a fost respinsă cererea lui Gamarț Tudor de a fi repus în termenul de înaintare al contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04810857, cu respingerea contestației făptuitorului Gamarț Tudor, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04810857 prin care Gamarț Tudor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 76¹ alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 450 (*patru sute cinci zeci*) unități convenționale, ceea ce constituie 22500 (*douăzeci și două de mii cinci sute*) lei, ca fiind depusă tardiv.
 4. Considerînd neîntemeiată hotărârea în cauză, contravenientul Gamarț Tudor a declarat recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărîrii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 12.05.2020, recunoașterea ca fiind ilegal procesul verbal nr. MAI 04810857 din 18.03.2020 cu privire la contravenție, anularea procesului verbal nr. MAI 04810857 din 18.03.2020, cu privire la contravenție, anularea deciziei agentului constatatator din 18.03.2020, încetarea procesului verbal.
 5. Ulterior, în ședința instanței de recurs de la contravenientul Gamarț Tudor a parvenit cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității a prevederile art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct.22-40, 45 a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020.
 - 5.1 În motivarea sesizării s-a indicat că, art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct. 22-40 din Dispoziția nr.4 din 24 martie 2020 contravin art. 1 alin.(2), art.4 alin.(2) art. 20 și 26 din Constituția RM, precum și art. 6 CEDO.
 - 5.2 Gradul de severitate a sancțiunii prevăzute de art. 76¹ Cod Contravențional în mărime de 22500 lei ne permite să concluzionăm că norma respectivă este de natură penală, în sensul CEDO.
 - 5.3 Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, emisă în temeiul art.22 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, în pct.22-40 au fost instituite reguli noi de examinare a unor cauze contravenționale, prin derogare de la prevederile Codului contravențional.
 - 5.4 Astfel, potrivit pct.22 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.202, pe durata stării de urgență cauzele contravenționale în care urgență se justifică prin scopul instituirii stării de urgență la nivel național și care vizează încălcarea Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenul de contestare a deciziei agentului constatatator este de 48 ore de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8) din Codul contravențional.
 - 5.5 La fel, prin prevederile celorlalte puncte (23-40) din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, au

fost instituite excepții de la procedura de judecare a cauzelor contravenționale prevăzute de Codul Contravențional.

5.6 În conformitate cu pct.40 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020, *"prevederile Codului contravențional se aplică în măsura în care nu contravin prezentei Dispoziții.*

5.7 Suplimentar, pct.45 a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24.03.2020 se menționează că, citez: "Nerespectarea prevederilor/măsurilor stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, constituie pericol pentru sănătatea publică și va servi temei de tragere la răspundere contravențională și/sau penală a persoanelor vinovate

5.8 Altfel spus, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și-a arogat atribuții de legiferarea, care-i sunt improprii, instituind norme noi în domeniul procedurii contravenționale prevăzută de Codul contravențional (lege organică).

6. Procedura citării legale a fost executată.

6.1 În ședința instanței de recurs contravenientul Gamarț Tudor a pledat pentru admiterea cererii.

6.2 Agentul constator, fiind legal citat, în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat.

7. *Examinând materialele cauzei, în special a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul Penal consideră necesar de a admite sesizarea privind ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către contravenientul Gamarț Tudor, din următoarele considerente.*

8. Astfel, potrivit art. 342 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

9. Succesiv, conform dispozițiilor art. 364 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

10. Totodată, Colegiul Penal indică că conform art.7 alin.(2) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor

internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

11. Pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.
12. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
13. Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.
14. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite sesizarea înaintată de contravenientul Garmet Tudor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederile art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct.22-40, 45 a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020, în cauza contravențională, la recursul declarat de către contravenientul Garmet Tudor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 mai 2020, în cauza contravențională a lui Garmet Tudor, în comiterea contravenției prevăzute de art.76¹ alin.(1) Cod contravențional al RM
15. În conformitate cu art. 7, 342, 364 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederile art. 76¹ Cod Contravențional, precum și pct.22-40, 45 a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020, în cauza contravențională, la recursul declarat de către contravenientul Garmet Tudor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 mai 2020, în cauza contravențională a lui Garmet Tudor, în comiterea contravenției prevăzute de art.76¹ alin.(1) Cod contravențional al RM,

prin care a fost respinsă cererea lui Gamarț Tudor de a fi repus în termenul de înaintare al contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04810857, cu respingerea contestației făptuitorului Gamarț Tudor, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04810857 prin care Gamarț Tudor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 76¹ alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 450 (*patru sute cinci zeci*) unități convenționale, ceea ce constituie 22500 (*douăzeci și două de mii cinci sute*) lei, ca fiind depusă tardiv.

Expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către contravenientul Gamarț Tudor, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

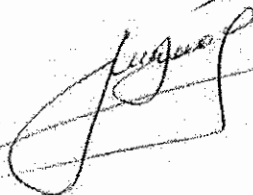
Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președintele ședinței, judecător

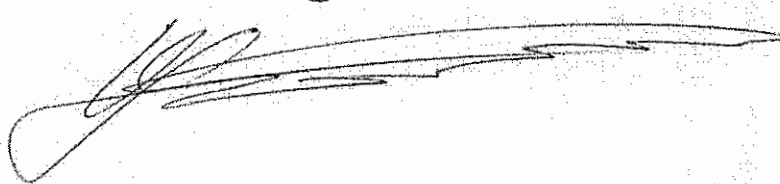
Judecătorii

Negru Maria

Diaconu Mihail

Moroza Ghenadie